

Beantwoording technische vragen 1e Uitwerking Coalitieakkoord 2023-2027

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
CDA	1	In het voorstel onder 'Meerjarige incidentele budgetten' worden twee budgetten voorgesteld, één van 1 mio en één van 2 mio. Worden voorstellen voor besteding hiervan nog vooraf voorgelegd aan PS? Of heeft het college met dit besluit een carte blanche?	Aanwijzing van de betreffende budgetten als "Meerjarige incidentele budgetten" betekent hier, dat de budgetten conform de voor deze budgetten geldende begrotingsregel tussen begrotingsjaren kunnen worden overgeheveld zonder dat Provinciale Staten daarvoor voorafgaand een expliciet besluit moeten nemen. De besteding door GS vindt plaats volgens de daarvoor gemaakte afspraken.
CDA	2	Op pagina 8 van de 1e uitwerking worden de standen van de financieringsreserve weergegeven aan het einde van het jaar voor mutaties en na mutaties. Die mutaties zijn echter niet volledig weergegeven, want de aansluiting is, behalve over 2024 zoek. Kan het verloop van de financieringsreserve worden weergegeven, zodat het verloop (dus met alle plussen en minnen, waar nodig gecombineerd, maar wel begrijpelijk) worden weergegeven? Bijv. t.a.v. 2026: Hoe komt men daar van het saldo vóór mutaties van 72.032.055 op na mutaties 63.117.486? En hoe ziet de jaarovergang eruit? Dus hoe komt men van die 63.117.486 na mutaties op het saldo van 70.042.924 als saldo aan het einde van het jaar erop?	Op pagina 8 van het document zijn abusievelijk onjuiste bedragen opgenomen voor de stand van de Financieringsreserve in de jaren 2025 en 2026. Het bedrag voor de uiteindelijke stand in 2027 is wel weer correct. Voor de voorstellen in de 1e Uitwerking Coalitieakkoord 2023-2027 heeft een en ander geen consequenties. Provinciale Staten heeft een erratum ontvangen dat aan de stukken is toegevoegd.
CDA	3	Wij begrijpen de splitsing van de 250.000 inzake BOA en onvoorzien in twee bedragen niet (zie ook blz. met 01. Mutaties vrije bestedingsruimte van de uitwerking (die blz. zijn niet genummerd)). Dit in relatie tot het verschil tussen de totaalbedragen op blz. 11 (claims algemene middelen) en die op blz. 8	Voor de structurele dekking van de lasten voor de BOA's wordt het budget voor onvoorzien uitgaven verlaagd met een rond bedrag van € 250.000,-- per jaar. Dit bedrag is echter niet in zijn geheel noodzakelijk voor de dekking van de werkelijke kosten van de BOA's. Het restant wordt toegevoegd aan de vrije bestedingsruimte. Bij de bedragen op pagina 11 gaat het om de werkelijke claims, zowel incidenteel als structureel. Op pagina 8 worden ten laste van de Financieringsreserve die claims

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
		(onttrekking reserve = uitwerking coalitieakkoord). Kunt u dit uitleggen?	gepresenteerd, maar dan zonder de claim voor de BOA's. Die wordt afzonderlijk gepresenteerd als de onttrekking aan het budget voor onvoorziene uitgaven en de toevoeging aan de vrije ruimte van restant (het saldo is dan weer gelijk aan de werkelijke lasten van de BOA's).
CDA	4	U benoemt uw wens voor extra Boa's met name vanwege van de toename van dagrecreatie. Kunt u aan ons gegevens aanleveren over de ontwikkeling van de dagrecreatie van 2022 en mogelijk al 2023?	Hiervoor verwijzen wij naar Toerisme Dit is Drenthe Feiten en cijfers (drentheincijfers.nl) .
CDA	5	Op blz. 19 spreekt u van de noodzaak om te komen tot geborgde maatregelen voor het DPLG. U neemt, zo ver wij kunnen zien, in de begroting geen (extra) middelen (die niet vallen onder de rijksmiddelen die er voor het DPLG beschikbaar zijn) op om tot die borging te komen. Waarom niet?	Wij gaan er van uit dat de borging van maatregelen onderdeel uit moeten maken van het budget dat we als Drenthe ontvangen uit het Transitiefonds voor ons gebiedsprogramma. In de maatregelpakketten van 2024/2025 zijn wij ook voornemens budget aan te vragen voor borging. En ook in de lopende versnellingspakketten is meten en borgen een onderwerp.
CDA	6	Op blz. 19 vraagt u extra middelen voor de legalisering van de PAS melders. Wij vinden het gevraagde extra bedrag vrij laag voor 120 PAS melders. Welke kosten kunnen uit dit budget betaald worden?	Met dit incidentele bedrag zowel in 2024 als 2025 kunnen we alle dossiers beoordelen, mits er vanuit het Rijk duidelijkheid komt over de situatie van de PAS-melders, de Rav-systematiek, het legalisatieprogramma van het Rijk én extern salderen moet weer mogelijk zijn. Met dit bedrag kunnen we ruwweg drie vergunningverleners en 2 juristen extra inzetten om een versnelling in de beoordeling te realiseren.
CDA	7	Inzake 2.13: Hoe kunnen deze twee subsidieaanvragen worden onderscheiden in de cijfermatige overzichten? Daarnaast blijkt uit de uitwerking (blz. met 2.13 dat de financiële verwerking in 2027 afwijkt van de jaren ervoor. Wat is hier de verklaring voor?	De totale subsidieaanvraag van RTV Drenthe bestaat uit twee onderdelen, namelijk: <ul style="list-style-type: none"> – Project Platform ROEG voor een bedrag van € 55.000,-- per jaar voor een periode van 2024-2028. – Project Landschap in beweging ROEG! plus van in totaal € 55.400,-- in 2024. Voor de jaren t/m 2026 kunnen de kosten gedekt worden uit bestaande middelen binnen dezelfde doelstelling. Waarbij 2024 al in de meerjarenbegroting was verwerkt. Vandaar dat er geen bedragen voor die jaren in de financiële verwerking zichtbaar zijn. Voor 2027 vindt dekking plaats vanuit de reserve Natuurbeleid.
CDA	8	Op blz 21. Spreekt u van extra inspanningen die noodzakelijk zijn op gebied van water, bodem en	Waar dit aan de orde is, werken wij dit verder uit in het kader van de Voorjaarsnota 2024. Een deel wordt al genoemd op pagina 23.

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
		ondergrond. Kunt u aangeven wat die extra inspanningen zijn die wilt u gaan inzetten? (beleidswensen concretiseren).	
CDA	9	Op blz. 22 geeft u aan dat u de kosten aanpak van de invasieve exoten wil dekken van uit een SPUK. We begrijpen dat het nog onzeker is of dat kan. Moet hier niet voor de zekerheid wel extra geld voor gereserveerd worden?	Voor de aanpak van invasieve exoten worden extra middelen opgenomen. Daarnaast wordt al vooruitgelopen op een te verwachten baat. Dit laatste is nog onzeker en dat kan in de toekomst een financiële tegenvaller opleveren.
CDA	10	Op blz. 28 wordt gesproken over het opstellen van een nieuwe subsidieregeling. Wat wordt hiermee bedoeld?	Het zal gaan om een nieuwe subsidieregeling die eventueel mogelijk worden als er ook sprake mocht (kunnen) zijn van Europese Subsidies.
CDA	11	Op blz. 29 wordt gesproken over 'GLB-NSP', zonder dat hiervan de betekenis wordt toegelicht. Kan worden aangegeven waar deze afkorting voor staat?	Op pagina 20 wordt gesproken over het <i>Europees Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB)</i> en het <i>Nationaal Strategisch Plan (NSP)</i> .
CDA	12	Wij hebben vragen over de continuering van het expert team wonen. Eerder is hiervoor een bedrag voor gehaald uit de investeringsagenda. Is dit nu structureel geworden? Er lijken geen middelen voor begroot te zijn in deze nieuwe periode.	Voor het expert-team wonen is in de Begroting 2023 al een structureel budget opgenomen. In de Begroting 2024 is een structureel budget van € 1.409.976,-- voor dit doel opgenomen. U kunt dat vinden onder de naam "Knelpuntenpot Wonen" op pagina 16 van de Uitvoeringsinformatie 2024 bij de Begroting 2024.
CDA	13	Op blz. 33 staat ook dat regelingen en subsidies verder worden uitgewerkt. Is het expert team daar een van? Zien we dat dan in de voorjaarsnota van 2024? Wij kunnen geen overheveling van potjes vinden in de begrotingswijziging 2023, klopt dat?	<p>Het expertteam is geen onderdeel van de uitwerking regelingen en subsidies. Dit team bestaat al 2 jaar. Het expertteam valt onder de knelpuntenpot Woningbouw. Ten behoeve van regelingen & subsidies t.b.v. woonopgave is een reserve cofinanciering onrendabele toppen woningbouw ingesteld in 2023.</p> <p>Reserve cofinanciering onrendabele toppen woningbouw Doelstelling 21.2.3.02.01 Woonagenda uitvoeren en instrumentarium uit de agenda inzetten. Instellingsbesluit; De reserve is ingesteld bij de Begroting 2023. Portefeuillehouder Hans Kuipers Programma 2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven Toelichting In de reserve worden middelen gereserveerd voor cofinanciering van</p>

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
			onrendabele toppen in de woningbouw. De reserve is een egalisatiereserve, aangezien we het kasritme van de cofinanciering niet kunnen voorspellen. Wat zijn we van plan? Met ingang van 2023 vindt jaarlijks via de besluitvorming over de begroting van het betreffende jaar gedurende de looptijd een toevoeging aan de reserve plaats van € 2,5 miljoen. Voor de reserve wordt een afzonderlijk bestedingsplan voor PS opgesteld.
CDA	14	Blz. 45 zegt u; Vanwege de onduidelijkheid in de besluitvorming is dit (busvervoer) als PM-post opgenomen. Vooruitlopend op een inhoudelijk voorstel voor deze pm post. Welk percentage stijging van de kosten voor onze inwoners vinden GS acceptabel.	Dit is geen technische, maar een inhoudelijke/politieke vraag.
CDA	15	Blz 49. Schrijft u dat u de samenwerking met de gemeenten bij de aanpak van energie armoede wil continueren. Welke zaken wilt u de komende periode oppakken. Kunt u daar nog iets concreter over zijn?	De voornemens aangaande Energie worden verder uitgewerkt naar de Voorjaarsnota 2024 en de in het voorjaar van 2024 verschijnende nieuwe Energieagenda.
CDA	16	Blz. 56 onder co-financiering Regio Deal: 1,2 mio voor vier jaar is toch geen 200.000 per jaar? En als 25% 75.000 is, dan is 100% toch 300.000? Foutje?	Hier moet inderdaad uitgegaan worden van € 300.000,-- per jaar.
CDA	17	17. Op blz. 57. wordt aangegeven dat we meerjarig incidenteel geld inzetten bij programma 7: Sport en bewegen stimuleren. U schrijft dan: <i>In het Coalitieakkoord 2023-2027 is opgenomen dat er zowel voor de breedtesport als het stimuleren van beweging in het algemeen (gezondheid) aandacht moet blijven. Daarnaast heeft het college in het akkoord aangegeven te willen blijven inzetten op instandhouding van lokale sportvoorzieningen en, waar mogelijk, bijdragen te willen verlenen aan de realisatie van sportevenementen.</i>	Het extra budget in de nu voorliggende voorstellen betreft inderdaad alleen topsportevenementen. Op het gebied van breedtesport kan het bestaande beleid met bestaande budgetten worden voortgezet.

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
		Vraag: U voegt zowel breedte sporten als topsport in een budget (aldus staat dit tekstueel beschreven). Hoeveel procent van het budget wordt ingezet voor beide delen? Het budget van 1 mio lijkt nu alleen voor topsportevenementen te zijn, zie 7.03 in het schema.	
CDA	18	Blz. 62 en ook elders: Het onderscheid in de verwerking van incidentele en structurele lasten is ons niet altijd even helder, zeker niet t.a.v. de verwerking ervan. Zo wordt op pag. 62 verwoord dat het bij het Datahuis-project gaat om een structurele invulling binnen de organisatie, maar uit het overzicht eronder blijkt het geld onder 8.02 weer incidenteel te zijn. Kan duidelijk(er) worden gemaakt hoe de structurele lasten financieel anders worden verwerkt dan de incidentele?	Zoals op pagina 9 vermeld is een van de voorwaarden waaronder het college de financiële middelen willen inzetten dat het gaat om concrete plannen met incidentele budgetten die worden begroot tot en met uiterlijk het jaar 2027; er worden geen langjarige structurele verplichtingen aangegaan. Dit houdt in dat, met uitzondering van voorstel 2.06 Versterken van toezicht en handhaving (BOA's) alle voorstellen incidenteel van aard zijn. De structurele invulling van het datahuis duidt op de inrichting binnen de ambtelijke organisatie. Op dit moment bestaat het datahuis in projectvorm uit medewerkers van verschillende organisatieonderdelen. Deze medewerkers en werkzaamheden worden structureel ondergebracht binnen de afdeling IDA (informatie, data en automatisering).
CDA	19	U meldt dat er een onderzoek is gedaan naar beheer vastgoed. Kunt u dat onderzoeksverslag (nogmaals) aan ons doen toekomen.	Het betreffende onderzoeksverslag is aan Provinciale Staten toegezonden bij brief: FCBE301122-A1-Vastgoedbeleid-provincie-Drenthe-COMPL.pdf (drentsparlement.nl)
CDA	20	Met betrekking tot 8.02 digitalisering inwoners en bedrijven? zie blz. 43,. Er wordt alleen voor 2024 (en nog een beetje in 2025) fors wat geld wordt gevraagd (2,6 mio) en de jaren erna (bijna) niets. Wat gaan we dan in dat ene jaar voor zoveel geld extra doen?	Bij voorstel 8.02 wordt voor de gehele bestuursperiode jaarlijks eenzelfde budget voorgesteld. Dat voorstel wordt ook toegelicht. Op pagina 43 gaat het niet specifiek over digitalisering, maar over regionale economie in het algemeen. Op de zaken waarop in dit verband wordt ingezet, vindt u de toelichting op de pagina's 41 en 42.

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
	21	In het overzicht op blz. 9 t/m 11 worden bedragen opgenomen ten behoeve van een extra impuls of uitwerking voornemens coalitieakkoord. Een fors aantal keren kan dat geheel of gedeeltelijk gedekt worden uit reserves. Totaal betreffen de min-bedragen ruim 20 mio. Vraag A: Hoe is bepaald wat uit de reserve kan worden betaald en wat 'nieuw' geld vraagt? En Vraag B: Wat zit er nog meer in reserves dat blijkbaar nog geen concrete bestemming had?	A: Dekking uit specifieke (bestemmings)reserves vindt plaats, als dat mogelijk is binnen het doel van de betreffende reserve. B: Wij hebben het voornemen, in het kader van de Voorjaarsnota 2024 alle reserves te screenen op mogelijke vrijval van middelen; ook in het kader van de dan geplande integrale afweging.
CDA	22	Wat nu als de voorstellen in de voorjaarsnota de financiële mogelijkheden te boven gaan? Worden de voorstellen zoals nu gedaan, dan weer aangepast en naar beneden bijgesteld?	Dit betreft een politieke vraag.
CDA	23	De bijgestelde begroting bevat grote wijzigingen, die ook een behoorlijke impact hebben op de overzichten op blz. 6 en blz. 10 van de oorspronkelijke begroting. Die overzichten zouden wij graag opnieuw willen ontvangen, incl. deze vertaling van het coalitieakkoord.	De voorstellen die in de 1 ^e Uitwerking Coalitieakkoord 2023-2027 worden gedaan, volgen in de tijd op de wijzigingen die op pagina 6 van de Begroting 2024 worden gepresenteerd, maar wijzigen aan dat overzicht op zich niets. Van de kerngegevens op pagina 10 van de Begroting 2024 ontvangt u een geactualiseerde versie; deels zijn die gegevens overigens al in de 1 ^e Uitwerking Coalitieakkoord 2023-2027 opgenomen.
Pormes	24	Klopt het dat in het uitgewerkte coalitieakkoord 2023-2027 beleids- en meetbare prestatie-indicatoren ontbreken?	Dit betreft een politieke vraag.
Pormes	25	Klopt het dat er bij belangrijke uitgaven een robuust evaluatiekader ontbreekt?	Doordat ook een oordeel over het evaluatiekader wordt gevraagd, gaat het hier om een inhoudelijke/politieke vraag.
Pormes	26	Hoe zijn de toegewezen financiële middelen direct verbonden met de gestelde doelen? Duidelijkheid hierover is cruciaal om ervoor te zorgen dat het beschikbare budget effectief wordt ingezet om de beoogde resultaten te behalen.	Door middel van de 1 ^e wijziging van de Begroting 2024 worden alle nieuwe financiële middelen ook toegewezen aan een provinciale doelstelling. Waar dat noodzakelijk is,, worden nieuwe doelstellingen geformuleerd. Rapportage en verantwoording vindt in de P&C-cyclus vervolgens aan de hand van die doelstellingen plaats.

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
Pormes	27	Drenthe kent een uitkeringsplafond van 13.870.315,64 (Staatscourant 4 april 2023). Is deze financiële bijdrage aangevraagd? Zo ja, waar kan ik dit in de begroting vinden, en hoe en waaraan wordt dit besteed? Zo nee, waarom niet? (Graag gemotiveerd.)	Op 29 augustus 2023 is voor een bedrag van € 8.691.291,-- deze SPUK aangevraagd Dit bedrag is nog niet verwerkt in de begroting van de Provincie. Vanuit het voorzichtigheidsprincipe worden deze te ontvangen middelen en ook de lasten verwerkt nadat de toekenningsbeschikking van het Rijk is ontvangen. Deze is op dit moment (dd 4-12-2023) nog niet ontvangen Het volledige bedrag is niet aangevraagd, omdat er niet meer maatregelen voldeden aan de voorwaarden van deze SPUK-regeling.
Pormes	28	Worden er in 2024 ook varkenshouderijen opgekocht? Zo ja, waar kan ik dit in de begroting vinden?	Vanuit het investeringskrediet grondbezit kunnen alle bedrijven, die zich vrijwillig melden, aangekocht worden. Welke dat in 2024 zijn is nog niet bekend.
Pormes	29	Mobiliteit: voor het onderdeel bus weten we dat we te maken hebben met een stijging van de kosten, terwijl een deel van de reizigers na corona nog niet is teruggekeerd. Het Rijk heeft middelen beschikbaar gesteld ter compensatie van de gestegen tarieven (11,7%). Voor 2024 hebben we echter nog te maken met de herijking op de studenten-OV-kaart. Dit zou voor het OV-bureau een tegenvaller van circa € 4,5 miljoen betekenen. Het Drentse aandeel hiervan is 35% (circa € 1,5 miljoen). Ten aanzien van de herijking loopt nog een lobby bij het Rijk. Vanwege de onduidelijkheid in de besluitvorming is dit als PM-post opgenomen. Wordt met de PM-post bedoeld dat Drenthe garant staat voor de tegenvallers, of wordt op deze post bij tegenvallers bezuinigd?	Dit betreft een politieke vraag.
Pormes	30	Natuur: Prolander is verantwoordelijk voor het overgrote deel van de uitvoering van maatregelen om deze opgaven binnen het programma Natuurlijk Platteland te realiseren. Verwachten wij dat zij de komende jaren meer capaciteit moeten inzetten om	Vanaf 2021 heeft GS Prolander opdracht gegeven de capaciteit van Prolander te verhogen. De basisbezetting van Prolander vanuit het Natuurpact bestaat uit ca 53.000 uur. Vanaf afgelopen jaar is de capaciteit verhoogd naar ca 90.000 uur. De komende jaar zal dit worden voortgezet. Deze capaciteit wordt gefinancierd vanuit Rijksmiddelen, te weten het Uitvoeringsprogramma Natuur.

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
		alle doelen te realiseren. Is er al sprake van een financiële reservering?	
Pormes	31	"(...) er worden geen langjarige structurele verplichtingen aangegaan. (...)." Wat is het beleidskader waarop wordt afgeweken van dit uitgangspunt?	Dit betreft een politieke vraag. De afgelopen jaren was het steevast mogelijk ook voorstellen te doen die een structureel financieel effect hadden, omdat er structurele financiële ruimte was. Dergelijke voorstellen worden nu niet gedaan. Er wordt daarmee niet zozeer van een beleidskader afgeweken, maar er worden binnen de mogelijkheden keuzes gemaakt, dan wel voorgesteld.
Volt	32	Algemene vraag: We zouden graag bij deze wijziging een overzicht zien van hoeveel geld er na deze wijziging per thema wordt besteed, het liefst met daarnaast inzichtelijk hoeveel financiële ruimte er nog gereserveerd is voor de doelen die nog niet financieel zijn ingevuld. Het is belangrijk om te snappen hoeveel prioriteit / invulling wordt gegeven aan de verschillende thema's. (redelijk in lijn met de vraag van CDA tijdens de briefing)	Een overzicht wordt afzonderlijk verstrekt. Voor voorstellen die nog moeten worden uitgewerkt is geen reservering opgenomen. Dit komt terug bij de voorjaarsnota 2024.
Volt	33	2.02 Invasieve soorten : Waarom is er in het eerste jaar extra geld begroot?	Het extra geld in het eerste jaar is bedoeld voor het opstellen van een uitvoeringsplan waarin we de omvang van het probleem met gebiedspartners willen vaststellen en een structurele aanpak van gevestigde soorten gaan ontwikkelen.
Volt	34	2.04A Streekbeheer: Wordt aangegeven dat het jaarlijks groeit, maar er is gekozen om het jaarlijks 200.000 te houden. Moet het niet meegroeien? Gaat het hier om extra budget bovenop bestaand budget? Zo ja waarom is dat hier dan niet ook opgenomen als negatief bedrag?	Streekbeheer was een onderdeel van de Investeringsagenda, die inmiddels is afgelopen. Het nu voorliggende voorstel houdt feitelijk in, dat wordt voorgesteld Streekbeheer nog weer voort te zetten in de nieuwe bestuursperiode.
Volt	35	2.06 Versterking van toezicht en handhaving in het buitengebied (BOA's): Tekst alinea 4 is niet helemaal	De extra middelen voor het natuurtoezicht zijn door de terreinbeherende organisaties o.a. ingezet voor meer capaciteit op toezicht en handhaving in natuurgebieden. Dit heeft geleid tot meer signaleringen van overtredingen van gedragsregels in

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
		duidelijk. 60 extra waarschuwingen per organisatie? Wat houdt dat in?	natuurgebieden (loslopende honden, wildcrossen, verstoring wild, wandelen buiten aangewezen wegen en paden).
Volt	36	3.01: Alleen voor regio Zwolle wordt geld gereserveerd? Hoe zit het met NOVEX Assen-Groningen? En andere regio's?	Voor de regio Zwolle worden in de uitwerking middelen gereserveerd. De regio Groningen-Assen is onderdeel van de bestaande begroting. (in de uitvoeringsinformatie bij de begroting 2024 pagina 16 "uitvoering regiovisie en convenant")
Volt	37	3.01 Er wordt gesproken over een revolverend fonds voor koopstarters zijn hier geen proceskosten mee gemeoid?	Het revolverend fonds voor koopstarters moet nog verder uitgewerkt worden in het kader van de Voorjaarsnota 2024. Daarbij wordt ook bekeken of er proceskosten zijn en hoe deze worden bekostigd.
Volt	38	4.01: Niets begroot voor 2026 en 2027, terwijl er voor 2024 2.6 miljoen is begroot. Hoe kan dat?	Het gaat om eenmalige middelen, voor vier jaren. De budgetten in de jaarschijven 2025 en verder worden meegenomen in de voorjaarsnota.
Volt	39	4.03: Wat houdt de deal in? Is er al meer inzicht op de invulling van de 1.1 miljoen?	De deal is de Regio Deal Zuid en Oost-Drenthe II die op 1 november 2023 tussen het Rijk en de Regio is gesloten. Dit is het vervolg op de eerste Regio Deal Zuid en Oost-Drenthe (2019-2023). Het bedrag van € 1,1 miljoen is een onderdeel van de totale bijdrage van de provincie van € 7,8 mln. ten behoeve van de regiodeal. De totale omvang van de regiodeal is € 60 miljoen voor een periode van 2024-2027. Waar dit geld aan wordt besteed, is op dit moment niet bekend. Dit is afhankelijk van de projectvoorstellen die we in de toekomst zullen ontvangen.
Volt	40	5.02: Mobiliteit en Bereikbaarheid - Investerings in spoor (Meppel & Emmen-Rheine) Volgens de beschrijving rijdt de trein al in 2026 maar er wordt nog wel heel veel geld geïnvesteerd in het spoor. Hoe kan dit? (De trein kan toch pas rijden als het spoor af is?)	Om de trein te kunnen laten rijden in 2026 tussen Coevorden en Bad Bentheim is een deel van deze middelen benodigd. Daarom zijn deze middelen hier opgenomen. Het is de bedoeling dat begin 2024 er een voorstel aan PS hiervoor wordt gedaan. In de periode 2024-2026 vinden de investeringen vervolgens plaats. Het andere deel is bestemd voor c.q. nodig voor investering spoor Meppel / Zwolle-Groningen (Drentse deel) om als cofinanciering in te zetten bij investeringen bestaand spoor. Dit staat los van de trein van Emmen naar Rheine.
Volt	41	7.03: Er worden eenmalig € 1.000.000,- begroot in 2024 voor topsport? Is hier al een concrete invulling voor? De tekst is niet zeer helder over wat er met dit bedrag wordt gedaan en waarom dit alleen in 2024 is begroot. Graag een toelichting.	Zodra er voor de invulling een concreet voorstel is, wordt dit nog aan Provinciale Staten voorgelegd. Dit budget is tevens aangemerkt als meerjarig incidenteel budget zodat overheveling naar een volgend jaar – indien in enig jaar niet uitgegeven – niet door PS afzonderlijk vooraf hoeft te worden besloten. Nu wordt er geld gereserveerd

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
			om in te kunnen springen op mogelijkheden die zich kunnen voordoen in de komende jaren.
D66	42	<p>20. Overzicht van niet bestede gelden investeringsagenda: welke projecten betreffen het, wat is de reden dat deze niet gerealiseerd zijn en welke bedragen horen hierbij?</p> <p>Als we dit inzicht niet hebben hoe kunnen we dan besluiten tot vrijvallen van de middelen? En mogelijk andere besteding van deze middelen?</p>	<p>Deze vraag betreft de 3^e Actualisatie/Slotwijziging 2023, daar zijn de voorstellen voor aframing dan wel overheveling van budgetten betreffende de Investeringsagenda opgenomen. Hierbij wordt per wijziging de onderbouwing gegeven.</p> <p>Een zowel inhoudelijke als financiële verantwoording over de uitvoering van de Investeringsagenda is toegezegd voor de Jaarstukken 2023. Voor zover activiteiten uit de Investeringsagenda die aflopen opnieuw worden voorgesteld, gebeurt dat in de 1^e Uitwerking van het Coalitieakkoord 2023-2027. Voorstellen voor andere besteding van vrijgevallen middelen worden ook in dit verband gedaan.</p>

Overzicht effecten Begroting 2024 per beleidsopgave

	Primitieve Begroting 2024	3e Actualisatie 2023	1e Uitw. Coalitieakkoord	Actuele Begroting 2024 (nieuwe stand)
Programma 1: Besturen en samenwerken				
Baten	-19.640	-	-	-19.640
Verbinding met de Drentse samenleving	-7.640	-	-	-7.640
Versterking kwaliteit eigen openbaar bestuur	-12.000	-	-	-12.000
Lasten	10.870.511	367.200	-692.458	10.545.253
CvdK: Goed functioneren als rijksorgaan en boegbeeld	1.066.634	495.791		1.562.425
Goed openbaar bestuur in Drenthe	14.000	-	-	14.000
PS: PS vervullen hun eigen rol en geven hieraan zowel binnen het (provinciaal) bestuur als binnen de Drentse samenleving invulling	1.245.187	-	230.000	1.475.187
Verbinding met de Drentse samenleving	439.880	-	-	439.880
Versterking kwaliteit eigen openbaar bestuur	8.104.810	-128.591	-922.458	7.053.761
Totaal Programma 1: Besturen en samenwerken	10.850.871	367.200	-692.458	10.525.613
Programma 2: Landelijk gebied				
Baten	-24.156.017	-3.210.103	-10.353.376	-37.719.496
Landbouw	-2.093.464	-3.350.103	-9.319.804	-14.763.371
Natuur	-20.949.667	140.000	-1.033.572	-21.843.239
Stikstof	-302.886	-	-	-302.886
Zorgvuldig omgaan met water	-810.000	-	-	-810.000
Lasten	88.535.692	5.756.872	16.031.293	110.323.857
Landbouw	2.573.997	5.599.599	13.203.326	21.376.922
Natuur	82.228.169	157.273	2.760.467	85.145.909
Stikstof	1.284.193	-	-	1.284.193
Zorgvuldig omgaan met water	2.449.333	-	67.500	2.516.833
Totaal Programma 2: Landelijk gebied	64.379.675	2.546.769	5.677.917	72.604.361

Programma 3: Leefomgeving en wonen				
Baten	-262.500	-1.055.350	-	-1.317.850
De bodem en ondergrond worden zo beheerd en benut dat deze ook voor volgende generaties hun culturele, ecologische en economische kracht behouden	-37.500	-1.055.350	-	-1.092.850
In Drenthe behoud en verbetering van de milieu- en leefomgevingskwaliteit tot tenminste het niveau van de wettelijke milieueisen	-225.000	-	-	-225.000
Ruimtelijke ordening en Wonen	-	-	-	-
Verminderen van het aantal asbestdaken in Drenthe	-	-	-	-
Lasten	14.070.784	1.495.500	2.200.000	17.766.284
De bodem en ondergrond worden zo beheerd en benut dat deze ook voor volgende generaties hun culturele, ecologische en economische kracht behouden	220.858	1.295.500	1.600.000	3.116.358
Implementatie begeleiding Omgevingswet	620.680	-	-	620.680
In Drenthe behoud en verbetering van de milieu- en leefomgevingskwaliteit tot tenminste het niveau van de wettelijke milieueisen	5.347.789	-	-	5.347.789
Ruimtelijke ordening en Wonen	7.781.457	200.000	600.000	8.581.457
Verminderen van het aantal asbestdaken in Drenthe	100.000	-	-	100.000
Totaal programma 3: Leefomgeving en wonen	13.808.284	440.150	2.200.000	16.448.434

Programma 4: Regionale economie en werkgelegenheid				
Baten	-448.136	-75.000	-	-523.136
Een goed vestigings- en ondernemersklimaat	-95.718	-75.000	-	-170.718
Innovatie en digitalisering als kans	-77.551	-	-	-77.551
Vrijtijdseconomie stimuleren	-242.667	-	-	-242.667
Zorgdragen voor een veerkrachtige en toekomstbestendige arbeidsmarkt	-32.200	-	-	-32.200
Lasten	14.181.566	3.473.959	3.350.000	21.005.525

Drenthe heeft optimale fiets- en wandelvoorzieningen voor inwoners en bezoekers	-	-	375.000	375.000
Een goed vestigings- en ondernemersklimaat	5.499.986	2.194.000	2.525.000	10.218.986
Innovatie en digitalisering als kans	190.000	-	-	190.000
Vrijtijdseconomie stimuleren	4.824.180	1.279.959	450.000	6.554.139
Zorgdragen voor een veerkrachtige en toekomstbestendige arbeidsmarkt	3.667.400	-	-	3.667.400
Totaal Programma 4: Regionale economie en werkgelegenheid	13.733.430	3.398.959	3.350.000	20.482.389

Programma 5: Mobiliteit en bereikbaarheid				
Baten	-2.381.517	-	-	-2.381.517
Adequaat openbaar vervoernetwerk	-1.922.000	-	-	-1.922.000
Duurzame oplossingen en innovatie	-110.750	-	-	-110.750
Fiets als duurzaam alternatief	-1.000	-	-	-1.000
Instandhouden en beheren van onze fysieke infrastructuur	-333.767	-	-	-333.767
Kerntaken onderzoek en samenwerking	-14.000	-	-	-14.000
Mobiliteit op maat	-	-	-	
Lasten	73.798.756	5.867.202	4.998.000	84.663.958
Adequaat openbaar vervoernetwerk	29.687.196	1.600.000	4.000.000	35.287.196
Duurzame oplossingen en innovatie	560.750	-	-	560.750
Fiets als duurzaam alternatief	5.006.000	-	-	5.006.000
Instandhouden en beheren van onze fysieke infrastructuur	22.694.087	125.000		22.819.087
Kerntaken onderzoek en samenwerking	2.632.000	1.624.230	998.000	5.254.230
Mobiliteit op maat	-	100.000	-	100.000
Toegankelijke en veilige bereikbaarheid	13.218.723	2.417.972	-	15.636.695
Totaal Programma 5: Mobiliteit en bereikbaarheid	71.417.239	5.867.202	4.998.000	82.282.441

Programma 6: Energie				
Baten	-900.000	900.000	-	-
Een bijdrage leveren aan de doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030 (t.o.v. 1990)	-900.000	900.000	-	-
Lasten	4.622.213	6.190.387	-	10.812.600
Een bijdrage leveren aan de doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030 (t.o.v. 1990)	4.622.213	6.190.387	-	10.812.600
Totaal Programma 6: Energie	3.722.213	7.090.387	-	10.812.600

Programma 7: Levendig en sociaal				
Baten	-447.330	-	-	-447.330
Cultuur en evenementen	-447.330	-	-	-447.330
Oog voor cultureel erfgoed	-	-	-	-
Sociaal Drenthe voor iedereen	-	-	-	-
Sport en Bewegen stimuleren	-	-	-	-
Lasten	24.131.543	851.261	6.775.000	31.757.804
Cultuur en evenementen	16.185.212	351.261	3.075.000	19.611.473
Oog voor cultureel erfgoed	4.165.552	-	-	4.165.552
Sociaal Drenthe voor iedereen	2.935.958	-	2.700.000	5.635.958
Sport en Bewegen stimuleren	844.821	500.000	1.000.000	2.344.821
Totaal Programma 7: Levendig en sociaal	23.684.213	851.261	6.775.000	31.310.474

Programma 8: Middelen en mensen*				
Baten	-347.168.185	-23.472.481	-27.685.459	-398.326.125
Financiën	-340.282.037	-23.402.581	-27.685.459	-391.370.077
Interne dienstverlening en informatiehuishouden	-4.361.014	-69.900	-	-4.430.914
Verantwoording personeelskosten	-2.525.134	-	-	-2.525.134
Lasten	145.572.260	2.910.553	5.377.000	153.859.813
Financiën	66.812.455	271.894	1.882.106	68.966.455
Interne dienstverlening en informatiehuishouden	10.693.430	1.004.297	1.860.000	13.557.727
Personeel en organisatie	2.166.190	400.000	-	2.566.190
Subsidies en Inkoop	15.300	-	-	15.300
Verantwoording personeelskosten	65.884.885	1.234.362	1.634.894	68.754.141
Programma 8: Middelen en mensen	-201.595.925	-20.561.928	-22.308.459	-244.466.312

* incl. reserve mutaties

Aangepaste tabel pagina 10 van de Begroting 2024

C. Financiële kerngegevens (in euro's * 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Totale lasten ex. reservemutaties	323.127	413.091	391.399	377.082	349.273	301.176
Totale baten ex. reservemutaties	-304.327	-369.880	-308.722	-397.333	-281.251	-278.538
Totaal reservemutaties (saldo)	-38.491	-43.212	-82.677	-79.749	-68.022	-22.638
Vrije bestedingsruimte na begrote mutaties	-19.692	0	13.067	6.034	-9.641	-14.483
De post onvoorzien binnen de exploitatie	25	250	250	250	250	250
Opbrengsten opcenten mrb	-61.466	-62.000	-62.000	-62.000	-62.000	-62.000
Uitkering provinciefonds (inc. decentralisatie)	-168.189	-181.212	-190.969	-192.202	-182.307	-186.688
Omvang algemene reserves per 31 december	64.292	37.968	23.559	23.428	23.379	23.330
Omvang bestemmingsreserves per 31 december	340.562	343.366	275.099	195.480	127.507	104.919
Omvang voorzieningen per 31 december	20.247	20.241	21.093	22.260	22.757	23.604

Inzet post onvoorzien in de afgelopen 5 jaar (2019 t/m 2023)

	Inzet Post onvoorzien	
2019	geen uitgaven	-
2020	Voorfinanciering van LEADER	22.500
2021	Geen uitgaven	-
2022	Uitvoering motie 2022-31 Voedselbanken	174.000
2023	Noodhulp Samenwerkende hulporganisaties (Aardbevingen Turkije en Syrië)	250.000

Actuele standen Reserves

Hieronder vind u de actuele stand van de reserves waar na vaststelling van de Primitieve Begroting 2024 wijzigingen op hebben plaatsgevonden n.a.v. de 3e Actualisatie en de 1e Uitwerking coalitieakkoord 2023-2027. Voor de reserves die hier niet genoemd staan hebben er geen wijzigingen plaats gevonden en is de stand zoals vermeld in de Primitieve Begroting 2024 nog steeds de actuele stand.

Reserve Versterking Economische Structuur	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo einde jaar voor mutaties	2.224.077	1.858.764	1.493.452	1.493.452	1.493.452
Onttrekking Reserve	-1.572.625	-1.643.687	365.312	-	-
3e Actualisatie/Slotwijziging 2023 (10e wijziging van de Begroting 2023); Statenstuk 2023-133	-1.572.625	-1.643.687	365.312	-	-
Toevoeging Reserve	2.009.000	-	-	-	-
3e Actualisatie/Slotwijziging 2023 (10e wijziging van de Begroting 2023); Statenstuk 2023-133	2.009.000	-	-	-	-
Nieuw saldo einde jaar na mutaties	2.660.452	651.452	651.452	651.452	651.452

Reserve provinciaal aandeel ILG	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo einde jaar voor mutaties	6.725.536	6.482.061	6.431.936	5.958.659	5.918.080
Onttrekking Reserve	-943.013	-	-	-	-
3e Actualisatie/Slotwijziging 2023 (10e wijziging van de Begroting 2023); Statenstuk 2023-133	-943.013	-	-	-	-
Toevoeging Reserve	-	-	-	-	-
3e Actualisatie/Slotwijziging 2023 (10e wijziging van de Begroting 2023); Statenstuk 2023-133	-	-	-	-	-
Nieuw saldo einde jaar na mutaties	5.782.523	5.539.048	5.488.923	5.015.646	4.975.067

Reserve Regio Specifiek Pakket (RSP)	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo einde jaar voor mutaties	6.416.225	6.303.776	6.197.245	6.197.245	6.197.245
Onttrekking Reserve	-5.197.245	-	-	-	-
3e Actualisatie/Slotwijziging 2023 (10e wijziging van de Begroting 2023); Statenstuk 2023-133	-5.197.245	-	-	-	-
Toevoeging Reserve	-	-	-	-	-
3e Actualisatie/Slotwijziging 2023 (10e wijziging van de Begroting 2023); Statenstuk 2023-133	-	-	-	-	-
nieuw saldo einde jaar na mutaties	1.218.980	1.106.531	1.000.000	1.000.000	1.000.000

Financieringsreserve	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo einde jaar voor mutaties	73.055.305	73.343.680	73.682.055	72.032.055	70.042.924
Onttrekking Reserve	-	-22.187.459	-16.485.401	-12.984.912	-12.049.059
1e Uitwerking van het Coalitieakkoord 2023-2027 "Samen bouwen we Drenthe!"; Statenstuk 2023-136	-	-22.187.459	-16.485.401	-12.984.912	-12.049.059
Toevoeging Reserve	29.758.291	-	-	-	-
3e Actualisatie/Slotwijziging 2023 (10e wijziging van de Begroting 2023); Statenstuk 2023-133	29.758.291	-	-	-	-
nieuw saldo einde jaar na mutaties	102.813.596	80.914.512	64.767.486	50.132.574	36.094.384

Reserve opvang revolverend financieren	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo einde jaar voor mutaties	23.555.973	23.555.973	23.555.973	23.555.973	23.555.973
Onttrekking Reserve	-3.100.000	-	-	-	-
3e Actualisatie/Slotwijziging 2023 (10e wijziging van de Begroting 2023); Statenstuk 2023-133	-3.100.000	-	-	-	-
Toevoeging Reserve	15.000	-	-	-	-
3e Actualisatie/Slotwijziging 2023 (10e wijziging van de Begroting 2023); Statenstuk 2023-133	15.000	-	-	-	-
Nieuw saldo einde jaar na mutaties	20.470.973	20.470.973	20.470.973	20.470.973	20.470.973

Reserve Cofinanciering Europa	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo einde jaar voor mutaties	8.213.252	5.993.514	4.707.109	3.420.704	2.134.299
Toevoeging Reserve	3.300.000	-	-	-	-
3e Actualisatie/Slotwijziging 2023 (10e wijziging van de Begroting 2023); Statenstuk 2023-133	3.300.000	-	-	-	-
Nieuw saldo einde jaar na mutaties	11.513.252	9.293.514	8.007.109	6.720.704	5.434.299

Reserve Natuurbeleid	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo einde jaar voor mutaties	64.377.116	54.699.906	19.026.639	-15.364.276	-18.249.073
Onttrekking Reserve	-	-	-	-	-367.500
1e Uitwerking van het Coalitieakkoord 2023-2027 "Samen bouwen we Drenthe!"; Statenstuk 2023-136		-	-	-	-367.500
Toevoeging Reserve	1.546.821	-	-	-	-
3e Actualisatie/Slotwijziging 2023 (10e wijziging van de Begroting 2023); Statenstuk 2023-133	1.546.821	-	-	-	-
Nieuw saldo einde jaar na mutaties	65.923.937	56.246.727	20.573.460	-13.817.455	-17.069.752

Reserve groot (variabel) onderhoud wegen en vaarwegen	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo einde jaar voor mutaties	10.226.514	6.208.111	4.104.344	0	0
Onttrekking Reserve	-636.927	-125.000	-	-	-
3e Actualisatie/Slotwijziging 2023 (10e wijziging van de Begroting 2023); Statenstuk 2023-133	-636.927	-125.000	-	-	-
Toevoeging Reserve	376.614	-	-	-	-
3e Actualisatie/Slotwijziging 2023 (10e wijziging van de Begroting 2023); Statenstuk 2023-133	376.614	-	-	-	-
Nieuw saldo einde jaar na mutaties	9.966.201	5.822.798	3.719.031	-385.313	-385.313

Reserve Investeringsbijdrage Groningen Airport Eelde	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo einde jaar voor mutaties	3.661.409	2.576.409	1.491.409	406.409	221.409
Onttrekking Reserve	-	-998.000	-1.536.000	-1.586.000	-2.536.000
1e Uitwerking van het Coalitieakkoord 2023-2027 "Samen bouwen we Drenthe!"; Statenstuk 2023-136	-	-998.000	-1.536.000	-1.586.000	-2.536.000
Toevoeging Reserve	-	-	938.040	2.299.400	2.299.400
1e Uitwerking van het Coalitieakkoord 2023-2027 "Samen bouwen we Drenthe!"; Statenstuk 2023-136	-	-	938.040	2.299.400	2.299.400
Nieuw saldo einde jaar na mutaties	3.661.409	1.578.409	-104.551	-476.151	-897.751

Reserve uitvoering generatiepact	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo einde jaar voor mutaties	416.797	146.214	188.480	260.245	260.245
Onttrekking Reserve	108.094	-94.320	-71.604	-18.245	-
3e Actualisatie/Slotwijziging 2023 (10e wijziging van de Begroting 2023); Statenstuk 2023-133	108.094	-94.320	-71.604	-18.245	-
Toevoeging Reserve	-	-94.321	-71.604	-18.245	-
3e Actualisatie/Slotwijziging 2023 (10e wijziging van de Begroting 2023); Statenstuk 2023-133	-	-94.321	-71.604	-18.245	-
Nieuw saldo einde jaar na mutaties	524.891	65.667	-35.275	-	-

Reserve Investeringsagenda Plus 2020-2023	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo einde jaar voor mutaties	6.693.333	3.576.667	576.667	576.667	576.667
Onttrekking Reserve	-576.667	-	-	-	-
3e Actualisatie/Slotwijziging 2023 (10e wijziging van de Begroting 2023); Statenstuk 2023-133	-576.667	-	-	-	-
Nieuw saldo einde jaar na mutaties	6.116.666	3.000.000	-	-	-

Reserve Rediideal Zuid- en Oost-Drenthe	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo einde jaar voor mutaties	6.538.872	6.538.872	6.538.872	6.538.872	6.538.872
Onttrekking Reserve	-1.565.315	-	-	-	-
3e Actualisatie/Slotwijziging 2023 (10e wijziging van de Begroting 2023); Statenstuk 2023-133	-1.565.315	-	-	-	-
Nieuw saldo einde jaar na mutaties	4.973.557	4.973.557	4.973.557	4.973.557	4.973.557

Reserve Verstrekte subsidies	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo einde jaar voor mutaties	18.383.120	10.308.531	3.450.945	3.055.445	2.659.945
Onttrekking Reserve	-	-626.574	-626.573	-236.960	-
3e Actualisatie/Slotwijziging 2023 (10e wijziging van de Begroting 2023); Statenstuk 2023-133	-	-626.574	-626.573	-236.960	-
Toevoeging Reserve	1.490.107	-	-	-	-
3e Actualisatie/Slotwijziging 2023 (10e wijziging van de Begroting 2023); Statenstuk 2023-133	1.490.107	0	0	0	-
Nieuw saldo einde jaar na mutaties	19.873.227	11.172.064	3.687.905	3.055.445	2.659.945

Reserve Mobiliteit	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo einde jaar voor mutaties	65.038.219	59.293.174	50.410.038	41.896.024	44.841.723
Onttrekking Reserve	-	-10.000.000	-5.100.000	-5.600.000	-5.600.000
3e Actualisatie/Slotwijziging 2023 (10e wijziging van de Begroting 2023); Statenstuk 2023-133		-6.000.000	-100.000	-100.000	-100.000
1e Uitwerking van het Coalitieakkoord 2023-2027 "Samen bouwen we Drenthe!"; Statenstuk 2023-136		-4.000.000	-5.000.000	-5.500.000	-5.500.000
Toevoeging Reserve	10.300.000	382.028	-	-	-
3e Actualisatie/Slotwijziging 2023 (10e wijziging van de Begroting 2023); Statenstuk 2023-133	10.300.000	382.028	-	-	-
Nieuw saldo einde jaar na mutaties	75.338.219	59.975.202	45.992.066	31.878.052	29.223.751

Reserve Bodem	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo einde jaar voor mutaties	9.301.869	9.301.869	9.301.869	9.301.869	9.301.869
Onttrekking Reserve	-	-740.150	-500.000	-500.000	-500.000
3e Actualisatie/Slotwijziging 2023 (10e wijziging van de Begroting 2023); Statenstuk 2023-133		-240.150	-	-	-
1e Uitwerking van het Coalitieakkoord 2023-2027 "Samen bouwen we Drenthe!"; Statenstuk 2023-136		-500.000	-500.000	-500.000	-500.000
Toevoeging Reserve	432.014	-	-	-	-
3e Actualisatie/Slotwijziging 2023 (10e wijziging van de Begroting 2023); Statenstuk 2023-133	432.014	-	-	-	-
Nieuw saldo einde jaar na mutaties	9.733.883	8.993.733	8.493.733	7.993.733	7.493.733

Saldireserve	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo einde jaar voor mutaties	2.932.434	328.188	197.520	148.140	98.760
Onttrekking Reserve	-	-7.474.426	-	-	-
3e Actualisatie/Slotwijziging 2023 (10e wijziging van de Begroting 2023); Statenstuk 2023-133	-	-12.281.971	-	-	-
Toevoeging Reserve	7.474.426	-	-	-	-
3e Actualisatie/Slotwijziging 2023 (10e wijziging van de Begroting 2023); Statenstuk 2023-133	12.281.971	-	-	-	-
Nieuw saldo einde jaar na mutaties	10.406.860	328.188	197.520	148.140	98.760